

TUNTOSARVI

Nro 17 1985

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
Ilmestyy 48 kertaa vuodessa, perjantaisin
Nro 17
11. vuosikerta

JULKAISIJA Näkövammaisten Keskusliitto ry.

Varat tämän lehden kustannuksiin on lahjoittanut
Lions-piiri 107 N

PÄÄTOIMITTAJA Orvokki Holopainen
TOIMITTAJA Timo Pietilä

TOIMITUKSEN OSOITE
Näkövammaisten Keskusliitto
Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki
puh. (90)77041/227

SISÄLLYS

Keväällä syntyy uusi elämä	1
Ajankohtaista	2
Lukijan palsta.....	6
Ilmoitus	10
Suomen kaupunkia – Turku.....	11
Apuvälineuutiset	15

TUNTOSARVI

24.5.1985

Keväällä syntyy uusi elämä

On mahtava tunne tuntea nenässään kevään tulo; mullan tuoksu, tuntea pakkasen ahavoittamalla iholaan kesäisen tuulen pehmeä kosketus. On hienoa herätä aamulla lintujen lauluun ja katsoa puun silmu-
jen varovaista kurkistelua lämmintä aurinkoa kohti.

Toiset sanovat, että Suomen talvi ja syksy etenkin ovat karmeita aikoja: on liukasta ja kylmää, eikä aurinkokaan näyttäydy taivaan rannan takaa kuin lyhyen hetken kuin vain todetakseen, ettei paremmalta näytä tänäänkään. Mutta eikö juuri tuo puolen vuoden pitkä odotus viritä meitä aistimaan kevään tulon joka solulla? Jos olisi aina kesä, ei toukokuun 15. päivä olisi sen kummempi päivä kuin muutkaan päivät vuoden mittaan. Tänään kuitenkin on erikoinen päivä, päivä joka saa huomaamaan kaikki tutut asiat ikään kuin uudestaan ja nauttimaan niistä.

Siispä kaikkia vuodenaikoja tarvitaan. Syksy ja talvi ovat syvän kevään ja kesän kokemisen edellytyksiä niin kuin kunnon nälkä on edellytys hyvästä ruoasta nauttimiselle ja niin kuin parasta vettä oli se jonka joimme silloin, kun meillä oli kaikkein hirvein jano.

Nauttikaamme siis kevästä ja kesästä täysin rinnoin. Me olemme sen ansainneet.

AJANKOHTAISTA

Pääkaupunkiseudun asunnot halpenemassa

Asuntokaupassa on nyt ostajan markkinat. Esimerkiksi Helsingin kantakaupungissa kaksioden hintojen nousu on tämän vuoden puolella pysähtynyt kokonaan. Myöskään viime vuonna asuntojen hinnat eivät nousseet, joten kun inflaatio otetaan huomioon, ovat asunnot nyt halvempia kuin vuosi sitten.

Asuntojen keskimääräiset myyntiajat ovat pidentyneet Helsingin seudulla lähes kahteen kuukauteen. Huoneistoja on kaupan puolet enemmän kuin kaksi vuotta sitten. Kiinteistönvälittäjien mukaan parhaat osoitteet myyvät kuitenkin edelleen. Kuitenkin parhailakaan alueilla ei kaupaksi käy enää mikä asunto tahansa. Kalleimpia asuntoalueita ovat Helsingissä Eira ja Kaivopuisto, joissa neliöhinnat vaihtelevat 7.000-17.000 mk. Halvimpia asuma-alueita ovat tällä hetkellä Korso, Hakunila ja Länsimäki, joissa asuntojen neliöhinnat vaihtelevat 3.300-4.400 mk.

Kiinteistönvälittäjät ennustavat vanhojen asuntojen hintakehityksen jatkuvan edelleen verkkaisena, ehkä korkeintaan inflaation verran vuodessa nousevan. Näin odotetaan jatkuvan seuraavien kolmen neljän vuoden ajan. Sen jälkeen ovat uudet asunnot jälleen

kallistuneet niin paljon, että vanhatkin asunnot alkavat jälleen ostajia kiinnostaa.

Helsingin Sanomat 16.5.

Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain ulkoministerit neuvottelevat

Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko ja Yhdysvaltain ulkoministeri George Schulz ovat neuvotteleet Itävallan pääkaupungissa Wienissä. Neuvotteluista ei ole tihkunut paljon tietoja julkisuuteen, mutta ulkoministereiden arvellaan käsitelleen kolmea aihetta. Ensiksi he tehnevät yhteenvetoa Genevessä Sveitsissä meneillään olevista neuvotteluista asevarustelun hillitsemiseksi. Toiseksi he keskustelevat tietyvästi mahdollisesta maiden johtajien tapaamisesta. USA:n presidentti Ronald Reagan ja Neuvostoliiton kommunistisen puolueen johtaja Michail Gorbatsšov eivät ole tavanneet toisiaan. Kolmanneksi ulkoministereiden odotettiin keskustelevan mahdollisuuksista lisätä maiden korkea-arvoisten virkamiesten ja sotilashenkilöiden tapaamisia. Näin voitaisiin keskinäistä luottamusta lisätä.

Neuvottelut venyivät monta tuntia aiottua pidemmäksi. Tätä pidettiin hyvänä merkinä, sillä sen katsottiin osoittavan, että neuvotteluissa puhuttiin tärkeistä asioista. Neuvostoliiton ja USA:n suhteet ovat viime vuosina olleet hyvin viileät.

Helsingin Sanomat 15.5.

Hallitus uskoo talouskasvun jatkuvan

Suomen hallituksessa valtiovarainministerinä toimiva Ahti Pekkala (keskustapuolue) uskoo tasaisen taloudellisen kasvun jatkuvan vielä pitkälle ensi vuoteen. Hallituksen tärkeimpiä tavoitteita on nyt inflaation eli rahan arvon heikkenemisen hillitseminen. Sen vuoksi olisi Pekkalan mielestä työntekijöiden tyydyttävä pieniin palkankorotuksiin. Kuntien puolestaan olisi valtiovarainministerin mielestä siirrettävä rakennusuhankkeitaan. Näin kunnat voisivat aloittaa rakennustyömaansa silloin kun yksityisillä yrityksillä menee heikommin ja työttömien määrä kasvaa.

Helsingin Sanomat 15.5.

Tampereen teollisuus vaikeuksissa

Tampere on Suomen toiseksi suurin kaupunki. Siellä on paljon suuria tehtaita: Tako, Finlayson, Tampella, Lokomo jne. Isot tehtaat eivät ole olleet viime vuosina suinkaan turvallisia työpaikkoja niin kuin niistä perinteisesti on totuttu ajattelemaan. Tehtaat kasvoivat vuoteen 1975 asti. Sitten tuli seinä vastaan. Tampellan, Lokomon ja Valmetin tehtailla oli 1975 vielä 10.450 työntekijää, viime vuonna enää 7830. Eri aloilta löytyy samanlaisia synkkiä esimerkkejä.

Kun Aaltosen neljässä kenkätehtaassa työskenteli vielä 1980 500 suutaria, nyt Aaltosen työn jatkajal Rento Oy:llä on heitä enää 250. Yrityskaupan myö sai puolet suutareista lopputilin.

Nokian kumiteollisuuden 430 työntekijää on saanut lähteä. Tekstiilitehdas Finlayson on pudottanut 4.000 työntekijästään lähes 1.300. Suuria tehdastiloja on tyhjennetty.

Työnantajien mielestä työntekijät ovat vaatineet liian kovia palkkoja. Tämä yhdessä valtion myöntämien kehitysalue-etujen kanssa on nopeuttanut vanhojen suuren tehtaiden paloittelua pienempi yksiköihin.

Tampere elää historiansa ehkä suurinta murrosta. Tampereen työvoimatoimiston edessä on joka aamio jono työttömiä, joiden kärjistyneen elämän työvoimatoimiston johtaja Heikki Syvänen toteaa päivittäin.

»Nuorin työttömyys jättää jälkensä. On masentavaa, että monet nuoret eivät tiedä työelämästä mitään. Meilläkin on 1.800 alle 25-vuotiasta työttömä kortistossa», hän huokaa.

Kaikkiaan Tampereen työvoimatoimistossa oli maaliskuussa 16.000 työnhakijaa. Alueen työväestöstä prosenttia oli työttömänä. Yli 55-vuotiaitten työttömyyseläkejärjestelmä on riistäytynyt käsistä.

»Järjestelmän piti turvata jäljellä olevat työpaikat joperustoimeentulo työntekijöille, jotka eivät pitkän yrittämisen jälkeen – lähinnä ikänsä vuoksi – saaneet työtä. Tarkoitus oli näin saada vapautumaan työpaikoista nuorille, mutta nyt nämä työpaikat menetetään.

Täälläkin on jo 3.500 siirtynyt 55-vuotiaana työttömyyseläkkeelle. Kysyn usein mikä ammattitaito ja kansantaloudellinen voimavara jäävät käyttämättä», Heikki Syrjänen pohtii.

Tulevaisuus

Tampereen kauppakamarin toimitusjohtaja ehdottaa tilanteen kohentamiseksi kahta keinoa: »Yrityksen on hallittava tilanteensa sisältäpäin ja karsittava toimintansa terveeksi».

Ensin on luotava uusia yrityksiä perinteisille aloille: metalli-, tekstiili- ja metsäteollisuuteen. Toiseksi on tuettava uutta tekniikkaa käyttäviä tai tuottavia yrityksiä. Kolmanneksi tietotekniikkaa on kehitettävä. Näiden varsinkin viimeksi mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi olisi yhteistyötä Tampereen Teknillisen korkeakoulun kanssa kohennettava. Myös matkailuun ja Tampereen tunnetuksi tekemiseen olisi satsattava.

Helsingin Sanomat 5.5.

Lukijan palsta

KUOPIO JA RAUHANLAHTI

Nuo otsikon kaksi nimeä ovat olleet mielessä jo parin kuukauden ajan. Ensin matkaan ja vuosikokoukseen valmistautuen ja nyt niitä muistellen. Varhain lauantai-aamuna maaliskuun 30. pnä lähdimme ajamaan kohti

Kuopiota. Tuntui tulevan kaunis kevättalven päivä, joten mieli oli iloinen. Iloinen mieli kuitenkin loppui, kun olimme jättämässä Poria selkämme taakse. Yhtäkkiä kuulin rysähdyksen ja tunsin turvavyön voimakkaan reppäisyn. Kysyin: mitä se oli, vaikka tiesinkin kolarin tapahtuneen. Oli hiljaista, enkä saanut vastausta. Pelästyin ja aloin kädelläni etsiä Anna-Liisaa. Helpotusta tuntien totesin hänen liikkuvan. Käteni meni korvaan eikä siinä ollutkaan kuulolaitetta. Etsinnän jälkeen selvitettiin löytyi jostakin auton lattialta onneksi ehjänä. Sain selityksen: Pieni kuorma-auto oli ajanut kolmion takana eteemme. Jos olisi ajanut suoraan yli tien, ei ehkä yhteenajoa olisi tapahtunut. Mutta kun auto kääntyikin tien vasemmalle puolelle meitä vastaan ei jarrutusmatka jäisellä tiellä riittänyt. Onneksi emme pahemmin itseämme loukanneet. Enää ei ajatellutkaan matkan jatkamista. Asioiden selvittelyssä meni melkein pari tuntia ja kun oli saatavissa vuokralle auto, lähdimme kuitenkin jatkamaan matkaa. Olihan mukana namme grilli, jonka olimme luvanneet arpajaisvoitoksi ja Vilho ja vähän alkoi tuntua siltä, että kai sinne Rauhanlahteenkin pitäisi päästä.

Vähän alakuloisina, mutta kuitenkin kiitollisina tai vaan Isälle Hänen varjeluksestaan, ettemme olleet pahemmin loukanneet itseämme, jatkoimme matkaa. Vaikeudet eivät kuitenkaan vielä loppuneet. Vuokrasta saadun auton tuulilasin pesulaite ei toiminutkaan. Sitä yritettiin korjata ensin Parkanossa, mutta ei saatu kuntoon. Keuruulla ostimme laitteeseen uuden moottorin ja sitten loppumatka menikin hyvin. Perille Rau-

hanlahteen pääsimme melkein neljä tuntia suunnitelmasta myöhästyneenä. Minun piti lauantaina kertoa kokoukseen tulleille NKL:n organisaatiouudistuksesta ja vähän muustakin, mutta nuo matkavaikkeudet estivät sen. Kolme päivää kotiin paluun jälkeen sain tietää, että auto oli niin pahasti vaurioitunut, ettei sitä kannata korjata.

Kevätterveisin Lasse Hannula

HARMONIKAN TAIKAA

Jo kauan sitten pienenä poikana, kun pärekopasta karkuun pääsin ja tämän maailman menoa ihmettelin, soi musiikki. Silloin oli rammari ja levyt ynnä muut pelit maalla asuessa melkein ainoa ajankulu. Minä sain tuon veivattavan rammarin ostettua kun säästin rahani ja vähitellen sain paljon levyjä. Oli mukava soitella luonnon ollessa suven aikaa.

Jo silloin näin miten hanuria soiteltiin ja miten riiehessä tanssittiin. Tarttui se hanurin ääni minuunkin – sen kaihoisa, kutsuva niin väkevästi mukaansa tempaava ääni hurmasi. Silloin ajattelin, että joskus on minullakin tuo peli vielä. Aikojen saatossa sain sitten ensimmäisen harmonikkani. Opin silloin nuotit sekä taidon itse. Tuli välivuosia, hanurin soitto jäi vähiin. Työ veti, matkailu ja kalastus kutsui.

Musiikin kaipuu eli sisimmässä, ei antanut rauhaa. Pieniä aikoja soittelin huuliharpulla vaan ei se ollut samaa kun soittaa hanuria ja laulaa. Aika kului, vuodet vierivät. Kuin palava rakkaus kaiheri musiikki

omalla uudella hanurilla mielessä. Lopulta päätin sen hankkia, jotta saisin mielenrauhan. Kun sitten hankin sen, oli se raskas ja taito oli ruostunut. Sormet eivät olleet enää nuoret ja notkeat. Joskus meni hyvin, usein ei. Näkö heikkeni, oli vaikeata nähdä nuotteja. Kuulokin alkoi heikentyä. Vaihdoin kevyempään, ääni oli kova. Vaihdoin taas, oli jäykkä. Taas uusi, ei ollut ääni mieleen. Lopulta otin vanhan pelin. Ajattelin, että se on parempi kuin pussillinen uusia. Niin olikin, opin lopulta virittämään ja korjaamaan sen.

Sen myötä on hanurin taika selvinnyt. Nyt se soi joskus hyvin, joskus penkin alle, aivan mielen ja ajatusten mukaan. Tulkitsen kuitenkin omaa itseäni enempi sen vuoksi, ettei se olisi aina sitä samaa. Myös laulut ovat erilaisia ja sanoissakin muutettuja. Omat sävellykset ja omat laulut ovat taas aina samat.

Minulle tämä kaikki tuo tyydytystä ja piristystä arkipäivään. Olen omaksunut oman roolini »kulkuri» ja sen myötä eläydyn aina siellä missä olen mukana ystäväieni kuurosokeitten parissa. Kuitenkaan en ajattele sitä, että jos kuulo tämän takia menee niin olisiko se kallis hinta musiikista. Ei, olen saanut nauttia paljon tästä kaikesta. Kun joskus käy niin, etten enää kuule ja ehkä en näekään, niin aistin sormillani sen musiikin rytmin. Vain käsi nauhurin kylkeen kiinni niin silloin on hyvä taas.-

Ehkä omaperäinen musiikin ilmaisu on se kiehtovin tapa ilmaista omaa itseään. Se on aina uutta, ei koskaan kulunutta, usein kuultua. Harmonikka on kesällä mukava peli retkillä ja yleensä luonnon helmassa ol-

lessa. Se voi solista kuin tunturipuro. Se voi soida kaihoisaan, maanitellen tai reippaasti jenkkan tahtia. Se jos mikä nostaa jalkaa, kutsuu tanssiin. Ei ole nurkka-ruusuja silloin eikä paljon paita kerkii kuivumaan.

Näin lyhyt on minun tarinani musiikki-innostuksen synnystä. Lopuksi toivon kaikille hyvää kevään alkamista vaikkapa Vesivehmaan jenkkan tahdissa, Ossi Rajala.

ILMOITUS

PERHELEIRI

Perheleiri on 1.-6.7.85 Lomakeskus Päiväkummussa, Karjalohjalla. Karjalohja on noin 90 km Helsingistä Turun suuntaan. Leirin vetäjänä on Sointu Koskinen. Tule leirille perheesi kanssa tai ota mukaan oma tulkki/opas. Sovi tulkin kustannuksista ja palkoista etukäteen sosiaalitoimistosi kanssa. Osallistumismaksu on 200 mk. Matkat korvataan 50 mk:n ylimenevältä osalta. Ilmoittautuminen Suomen Kuurosokeat ry:n toimistoon puh. 90/7704353/Dagi Ahvenainen 12.6.85 mennessä. Tekstipuhelin 90/7704355.

Turku – täynnä historiaa

Vuosisatojen alkuhämärissä, ennen maamme historiallisen ajan alkua, syntyi vehreille Aurajoen rantamaille muutamien pirttien muodostamia kyliä. Asukkaat tekivät kauppaa muualta Suomen salomailta saapuvien kanssa. Pedon turkis vaihtui koruun, liha ja sarvet keihääseen ja jouseen. Pitkin rannikkoa purjehtineet kauppiat löysivät jokiväylän ylös kyliin ja kaupankäynti monipuolistui. Pienet kylät muodostivat keskuksen, jossa kohtasivat Satakunnan, Hämeen ja Uudenmaan kauppamatkat sekä jokiväylä merelle.

Ruotsin kuningas Erik IX Pyhä selvitti suhteensa lahdentakaiseen alusmaahansa tekemällä Suomeen ensimmäisen ristiretken. Tämä tapahtui vuonna 1155 ja siitä alkoi Suomen historiallinen aika. Emämaa Ruotsi huolehti alustamaansa asukkaiden hengellisestä tilasta parhaansa mukaan. Ruotsalaiset piispa kiersivät järjestelemässä seurakuntien oloja. Kohtalokkaaksi kävi Upsalan piispa Henrikin matka, kun talonpoika Lalli surmasi hänet Köyliönjärven jäällä vuosikuntaan tekemän ristiretken jälkeen.

Turun asema kaupallisena ja hengellisenä keskuksena vahvistui vuonna 1229, jolloin Paavi Gregorius

IX antoi luvan siirtää Suomen Piispainistuin uudelle paikalle Aurajoen rannalle. Tästä vuodesta lasketaan myös Turun ikä. Turku on siis 756 vuotta vanha. Piispanistuimen myötä saapui papisto ja hallintomiehiä sekä pian myös kauppiaita Itämeren kaupungeista. Ensimmäinen kivikirkko rakennettiin Unikankareen kummulle jo 1250-luvulla ja vuonna 1300 vihittiin tuomiokirkko käyttöön.

Aurajoen suulle rakennettiin 1280-luvulla linnaleiri kuninkaan sotilaille. Sieltä valvottiin jokiliikennettä ja kaupankäyntiä ja se tarjosi suojapaikan seudun asukkaille hyökkääjiä vastaan. Linnaleiristä kehittyi vähitellen linna. Näin oli Turku 1300-luvun alkuun mennessä saanut huomattavimmat monumenttinsa: linnan ja tuomiokirkon. Turun laajentuessa ja vakiinnuttaessa asemansa keskuspaikkana, voimistui kaupankäynti ulkomaalaisten kauppiaitten kanssa. Uutiset ja uusimmat virtaukset saapuivat kauppiaitten mukana Euroopan kulttuurikeskuksista. Näin muodostui Turusta maan tärkein nivel, joka kytki keskiaikaisen Suomen länsimaisen kulttuurin yhteyteen.

Turulla oli koko keskiajan tärkeä osuus Suomen tapahtumissa. Turun linna oli maan päälinna, jossa asui käskynhaltija ja sijaintinsa vuoksi se oli usein tärkeiden valtakunnallisten tapahtumien keskipisteenä. Kaupunki käsitti aluksi vain muutamia kortteleita tuomiokirkon ja torin ympäristössä, kunnes vuonna 1414 rakennettiin ensimmäinen Aurajoen ylittävä silta torin alapäähän ja niin kaupunki laajeni myös joen länsirannalle.

Kun Ruotsin kuningas Kustaa Vaasa teki lopun kirkon yksinvallasta vuonna 1528, tuli Turustakin yksinomaan kuninkaan kaupunki ja Turun linnan merkitys kaupungin suojelijana entisestäänkin lisääntyi. Kuningas nimitti poikansa Juhanan Suomen herttuaksi vuonna 1556 ja antoi hänelle Turun linnan asuinlinnaksi. Juhanan aikana linna rakennettiin nykyiseen laajuuteen. Kun Juhana-herttua haki puolisoakseen Puolan prinsessa Katarina Jagellonican, alkoi linnassa loistava hovielämä. Hoviväki pukeutui Euroopan muodin mukaisesti, huvitteli ja juhli, metsästi ja kisaili ennennäkemättömällä tavalla. Tämä aika oli linnan loisteliainta ja värikkäintä aikaa.

Kuninkaan edustajana toimi Turussa 1600-luvulla kenraalikuvernööri Pietari Brahe. Hänen toimestaan kaupunki sai ensimmäisen suunnitellun asemakaavansa. »Kreivin aikana» kaupunkikuva muuttui huomattavasti, sillä Pietari Brahe puuttui monella tavalla hallintokaupunkinsa elämään. Heti Suomeen saavuttuaan hän esitti valtakunnan hallitukselle, että Suomen oli saatava oma akateeminen opinahjonsa. Ehdotus hyväksyttiin ja maaliskuussa 1640 allekirjoitettiin Turun akatemian perustamiskirja. Akatemia sai työtiloihinsa samat vaatimattomat tilat, joissa lukio oli aikaisemmin toiminut. Tämä ei estänyt juhlimasta komeasti uuden korkeakoulun perustamista. Turku oli lähellä kenraalikuvernööri Brahen sydäntä. Turun akatemian kanslerina hän seurasi kuolemaansa saakka hallintokaupunkinsa oloja. Turun kaupunkikuvaan akatemian perustaminen löi huomattavasti selvem-

män leiman kuin muut uudet laitokset. Akatemia toi mukanaan joukon opettajia ja muuta henkilökuntaa. Opiskelijoitakin kirjoittautui akatemiaan sen ensimmäisenä toimintavuonna peräti 249 ja myöhemmin 50-100 uutta opiskelijaa vuosittain. Akatemia mahdollisti korkeamman sivistyksen saamisen omassa maassa, eikä opiskelijoita tarvinnut enää lähettää ulkomaille.

Sodan ja politiikan myrksytuuli pyyhki voimakkaana yli Euroopan maiden ja Ruotsi-Suomen valtakuntakin sai siitä osansa. Turku luuli säästyvänsä sotatoimilta, mutta toisin kuitenkin kävi: maaliskuun 23. päivänä 1808 ratsasti venäläisten joukkojen ylipäällikkö Suomen pääkaupunkiin Turkuun. Kaupungin valloitus tapahtui verettömästi ja rauhallisesti eikä kaupunkilaisten elämä suuremmin häiriytynyt uusien miehittäjien läsnäolosta. Suomi irtautui valtioyhteydestä Ruotsiin ja Venäjän keisari teki maasta suurruhtinaskunnan. Turku menetti asemansa maan pääkaupunkina ja uudeksi pääkaupungiksi tuli vuonna 1812 Helsinki, minne siirrettiin maan hallinto virastoineen.

Ankara takaisku oli vuoden 1827 tulipalo, joka tuhosi lähes täydellisesti Turun kaupungin. Tulipalossa tuhoutui kaiken muun lisäksi arvokas yliopiston kirjasto kokoelmineen. Kaiken kukkuraksi määräsi keisari akatemiankin siirrettäväksi Helsinkiin. Näin Turku menetti muutamassa hetkessä lähes kaiken sen, minkä varassa se oli saanut olla suomalaisten kulttuurin ja tiedon keskus.

Takaiskut ja tulen hävitys eivät lannistaneet Turkua ja turkulaisia. Palaneen kaupungin uudelleenraken-

nustyö järkipäristettiin uuden asemakaavan myötä. Arkkitehti C. L. Engel suunnitteli kaupungin entistä ehommaksi, paloturvallisemmaksi ja ilmapaaksi empire-kaupungiksi. Turku sai verohelpotuksten ja tukitoimenpiteiden ansiosta mahdollisuuden kohota uuteer kukoistukseen ja elpyminen tapahtui nopeasti. Uus aika ja uudet aatteet auttoiva kehitystä. Suomen itse näistymisen jälkeen perustettiin uudelleen Åbo Akademi vuonna 1918 ja kaksi vuotta myöhemmin Suomen kansan lahjoitusvaroin Turun yliopisto. Turku kosi jälleen maan johtavien kaupunkien joukkoon ja edelläkävijäksi monilla aloilla. Laivanrakennusteollisuus, jolla Turussa vanhana merenkulkukaupunkina oli erinomaiset edellytykset, muodostui erääksi tärkeimmistä teollisuudenhaaroista. Myös monet muut teollisuuden alat ovat saaneet Turussa jalansijan.

APUVÄLINEUUTISET

PUMPPUTERMOSKANNU

Päivittäisten toimintojen helpottamiseksi voidaan näkövammaiselle myöntää lääkinällisenä kuntoutuksena pumpputermoskannu apuvälineeksi. Oman kunnan terveyskeskuksen kautta voi hakea maksusitoumusta ostoa varten.

NKL:n apuvälineosastolle on otettu myyntiin kahta eri mallia pumpputermoskannua.

Malli A:n ulkoiset mitat ovat korkeus 33 cm ja ympä-

rysmitta 40 cm sekä kokonaistilavuus 1,2 l. Väriltään kannu on punainen tai valkoinen. Pumppauspainikkeen halkaisija on 5 cm ja kahvikupilliseen tarvitaan 4-5 pumppausta. Kun termoskannua täytetään avataan kansi painamalla nokan yläpuolella olevasta napista ja nostamalla samalla kansi ylös-taakse, jonne se jää saranoiden varaan. Kannussa oleva pumppulaite nostetaan täyttöajaksi pois. Kokeeksi kannuun laitettiin kiehuvaa vettä ja vuorokauden kuluttua veden lämpötila mitattiin uudelleen, jolloin se oli 48 astetta. Termoskannu on valmistettu Taiwanissa ja sen hinta on 73 mk.

Malli B:n mitat ovat korkeus 30 cm ja ympärysmitta 45 cm sekä kokonaistilavuus 1,3 l. Väriltään kannu on valkoinen ja siihen on maalattu vaaleanpunaisia kellokukkia. Pumppupainikkeen halkaisija on 11 cm ja yhdellä painalluksella tulee n. kahvikupillinen, mutta painiketta on painettava tasaisesti koko kämmenellä, jotta saisit kannusta ulos muutakin kuin ilmaa. Kiehuva vesi jäähtyi vuorokaudessa 45 asteiseksi. Täytettäessä kannua kierretään kansi vastapäivään auki ja nostetaan pois, jonka jälkeen kannun voi täyttää. Kannun pohjassa on rengas, joka pitää kannun paikallaan pöydällä, niin että kannua voi pyöryttää ja saada kannun nokan haluttuun suuntaan. Tämän Japanissa valmistetun kannun hinta on 132,10 mk.

Pumppu-termoskannuja on myynnissä tavarataloissa.